

Putten uit het zomernieuws

Lezers die zijn gaan snuisteren in de Kleiputse Nieuwsbrief, je toegestuurd op eenvoudige vraag bij de.wijze.eik@skynet.be, kan ik nauwelijks iets meer vertellen. Daarom een losse greep uit het maandelijkse waarnemingsoverzicht, met enkele opvallende waarnemingen. Waarnemers van dienst waren vooral Jacques en Dirk, terwijl Rita enkele zeer gesmaakte gidsbeurten voor haar rekening nam, met een hele schare volk.

Stilaan hét zomervisitekaartje van het reservaat liet lang op zich wachten, maar verscheen uiteindelijk toch op het appel: zomertortel. We mogen aannemen een stel er ook tot broeden kwam. In de eerste helft van juni kregen we nog grasmus, fitis, kleine karekiet, bosrietzanger, zwartkop en koekoek te horen of in de kijker, voor wie het reservaat en omgeving een geschikte zomergebied en broedstek blijft. Na het bruisend voorjaarsleven is de rust augustus maar schijn: pluimpjes verraden de ruitijd bij volwassen vogels, en ook jongen doen zich te goed aan bessen en insectenrijkdom van de zomer. De trektijd zal veel van hen vergen. Enkele zangers wagen zich nog aan een timide liedje: zijn dit oefeningen van nieuwbakken mannetjes voor volgend jaar?

Met de loden julihitte hadden vlinders het echt naar hun zin. Jacques er op 24 juli wel 114. Even de 12 waargenomen dagvlindersoorten op een rijtje: 3 witjes maar geen oranjetipje, een voorjaarssoort, meer die in juni nog te zien was. Verder gehakkelde aurelia (13), dagpauwoog (27) en atalanta (19), kleine vos schittert door afwezigheid. Verder boom- en Icarusblauwtjes, bont- en oranje zandoojjes, groot dikkopje en landkaartjes. De bloemrijke helling zal zeker in hun kaart spelen. Paardenbijter, gewone oeverlibel, bloedrode heidelibel, grote keizerlibel, houtpantserjuffer, watersnuffel, azuurwaterjuffer en natuurlijk lantaarntjes om de waargenomen libelsoorten op te frissen. We willen zeker enkele vreemde andere insectensoorten niet verzwijgen: kaneelwants, doodhoofdsvlieg, aardhommelreus, stadreus en kleine bijvlieg. Deze vier laatsten zijn zweefvliegensoorten, waarbij de stadsreus een 18mm grote trekkende soort is. Deze bloembezoeker is niet schuw en ongevaarlijk maar heeft het dreigende uitzicht van een hoornaar.

Met de droogte bleef de waterstand zeer laag, wat bij de zich traag verplaatsende zwanenmossels slachtoffers maakte. Anderzijds moet de drooggevallen onbegroeide kleibodem doortrekkende steltlopers aantrekken. Niettemin bekijken we de pompproblematiek helemaal opnieuw: Om duur onderhoud met onnodige brandweerinterventie, peilinstelling en vorstschade beter in de

hand te hebben, zal de pomp volgend jaar in een koker geplaatst worden. We stappen dan we af van het storend en grote vlotterplatform. Het is de bedoeling dat we gemakkelijker een voldoende grote ondiepe waterzone garanderen. Waterpartijen met ondergedoken en drijvende waterplanten, zoals dat 40 jaar geleden bij de westelijke vijvers het geval was, worden dan weer mogelijk.

Op 12 september is er groot bezoek: we zijn mee partij bij de Open Monumentendag met als thema de vier elementen: aarde, lucht, vuur en water. Met de industriële voorgeschiedenis passen De Kleiputten hier naadloos in. Van 13 tot 18u bemannen we met een hele ploeg van Mandelstreke non-stop een info-stand en een zestal gidsbeurten. Voor wie het gebied nog niet kent, een goede gelegenheid om mee te stappen. Meer info vind je in onze kalender en in een gratis brochure die door de cultuurdienst ter beschikking wordt gesteld. Kom je ook neuzen?

tekst: Piet Desmet
foto's: Jacques Vanderhaeghe

De zomerwerkdag op 7 augustus... dompeldag maar geen kopje onder.

Het leek weer allemaal mee te zitten: veel goe volk, en rust op het weerfront na de hondsdagen van juli. We liepen van stapel op vier werven. Een eerste langs het toegangspad, die een maaibeurt kreeg vanaf het infopaneel naar de reservaatingang. We lieten een bloenrijke bermrand ongemoeid om warmteminnaars als vlinders het naar de zin te maken.

Op een tweede berm, nu binnen het reservaat, was het werk een stuk omslachtiger. Op de helling, tussen veldjes koninginnekruid, werd het maaien en hakken tegelijk. Door kappingen tijdens de voorbije jaren lukte het scheppen van een mozaïek van lagere en hoge kruiden op het vrij steile talud al aardig. Maar het volhardende wilgenoffensief moesten we in deze zone blijven onderdrukken. Dit betekende intensieve handenarbeid, want alles werd de helling opgedragen naar de stapelwallen, die stilaan indrukwekkend werden.

Voor de 'arbeiders' werd het na verloop van tijd baden in eigen nat of een beklemmend saunagevoel. Niet getreurd, vanaf de reservaatrand kregen we door die ingreep weer een verfrissend zicht op open water. De actieve duik bleef echter uit...

Wurf drie smeerden we uit langs het paadje in het reservaat tot op het schiereiland. Hier lieten we de groeiplaats van duizendguldenkruid ongemoeid, en bleef ook één bloemrijke zijde gespaard. Vlinders, zweefvliegen en sprinkhanen ontnamen we zo hun voedselplanten en leefplekje niet. Ondanks de lage waterstand bleven van het rietveld af: de maai-ingrepen van vroeger resulteerden hier duidelijk in een toename van eenjarige moe-

rasplanten. Afblijven is de boodschap: voor de op rust gestelde rietvogels, nu volop aan het bunkeren voor de najaarstrek, ook mooi meegenomen. Niet te vergeten ook de inspectieronde van de mezenestkasten door Ward en Lieve. Een overvliegende sperwer en staartmezen hielden hen in de gaten.

Het meest bijlen- en zaagwerk greep plaats op de groeiplaats van reuzenpaardenstaart, voor de gelegenheid zone vier. Behoorlijke kanjers gingen we hier te lijf, al wat te fors was voor de stapelwallen verdween in de container of werd verkleind tot brandhout. Trekken en sleuren werd het om het hele zootje 'gehakt' op de gepaste bestemmingen te krijgen.

De middag pauze was voor de ruim 20 werkvrijwilligers (zoals we deze zeer gewaardeerde slaven zo graag noemen) dan ook bijzonder welkom. Onder een echte partytent én op zitjes was het aanvallen op wat caterer Wim had voorzien. Na de middag werden we weer naar de tent gelokt door artisanale koffiekunsten van mosselman Peter. Wie hierdoor niet verleid werd, sijpelde toch uit het reservaat naar een droge plek onder de tent, want de hemelsluizen spoelden alle zweet en de 15 voorbije droge werkjaren de wereld uit. De geplande barbecue om de werkdag daar af te sluiten werd inderhaast ingepakt en we verhuisden met gans het zootje naar een droog onderdak in de schuur bij gastvrouw Chris. Toen ineens niet meer gehaast, genoten we van wijn, groenten, geroosterde worstjes en 2 heerlijke kruidentaarten van Rita. Als afsluiter kon dat tellen.

Flora van de Boulonnais, zondag 6 juni

Na de voorbije warme en vooral zonnige dagen, werden we ver-rast door het regenweer. Van bij ons vertrek aan Roularta, re-gende het pijpenstelen en richting Frankrijk, zelfs met omwegen, klaarde de hemel niet op. Met 2 wagens en 8 personen kwamen we rond 10 uur aan in de omgeving van Dèvres. Een schichtige hinde stak het pad over.

Vermits het bleef gieten, vonden we het een goed idee om eerst in een cafeetje, gelegen op het markplein van Dèvres, een tas koffie te drinken. Daarna trokken we het bos in en verzonken al vlug in de modderige paadjes. Toch een mooie omgeving en de stilte werd alleen gebroken door het gezang van geelgors, tuinfluiter, fitis en het geronk van een zomertortel ...

In de berm troffen we er onze eerste orchideetjes aan... bosorchis en bergnachtorchis. Ondertussen zagen we een sprankeltje zon en hoop op beterschap tussen de wolken verschijnen. Maar vooral- eer naar de kalkhellingen te rijden, vonden we in het plaatselijke

café "l'univers" van Aluncton, een plaatsje aan een grote tafel. De boterhammen smaakten lekker bij een fris pintje of koffie.

Daarna reden we verder naar de kalkhelling van Nabringhen. Op deze kalkbodem groeien speciale plantjes. De helling was heel glad na de regen en we gleden af en toe uit op de witte smurrie. Tijdens de wandeling konden we zowel genieten van vogels zoals graspieper, geelgors en zelfs de roodborsttapuit. In de ondertussen blauwe lucht cirkelde een buizerd en ook meeuwen. De zee is niet veraf en ook de kalklagen zijn eeuwen geleden door de zee afge-zet. Natuurlijk trok vooral de bijzondere flora onze aandacht... weiden met blauwe vleugeltjesbloem en gele ratelaar afgewis-seld met wondklaver.

Ook de vele orchideetjes ontbraken niet... bruine orchis, bergnachtorchis, keverorchis...

Ze kregen allemaal een naam dankzij onze des-kundige gids, Peter. De terugweg verliep vlotter dan de heenreis ... en we hadden zelfs de tijd en vooral de goesting om onderweg nog eens te stoppen voor een verfris-sing.

Ria

